

Υπηρεσία Τύπου και
Πληροφόρησης

Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης
ΑΝΑΚΟΙΝΩΘΕΝ ΤΥΠΟΥ αριθ. 122/12
Λουξεμβούργο, 3 Οκτωβρίου 2012

Νέος κανονισμός διαδικασίας για το Δικαστήριο

Για την αντιμετώπιση της συνεχούς αύξησης του αριθμού των υποθέσεων, μεταξύ των οποίων υπερτερούν σαφώς οι προδικαστικές παραπομπές, το Δικαστήριο αναπροσαρμόζει τους κανόνες διαδικασίας του ώστε να λαμβάνεται καλύτερα υπόψη η ιδιαιτερότητα αυτού του είδους υποθέσεων, ενισχύοντας παράλληλα την ικανότητά του να εκδικάζει το σύνολο των υποθέσεων που του υποβάλλονται μέσα σε εύλογο χρόνο

Με την αναμόρφωση του κανονισμού διαδικασίας του, ο οποίος θα τεθεί σε ισχύ την 1η Νοεμβρίου 2012¹, το Δικαστήριο **προσαρμόζεται στην αύξηση του αριθμού των εισαγομένων υποθέσεων**. Παρά τις διαδοχικές τροποποιήσεις που έχει υποστεί ο κανονισμός, η βασική δομή του δεν μεταβλήθηκε από την αρχική θέσπισή του στις 4 Μαρτίου 1953. Ο κανονισμός αυτός αντικατοπτρίζει ακόμα την πρωτεύουσα θέση των ευθειών προσφυγών σε διαφορές μεταξύ –το συνηθέστερο– ενός φυσικού ή νομικού προσώπου ή ενός κράτους μέλους και ενός θεσμικού οργάνου της Ένωσης, ενώ, στην πραγματικότητα, και με εξαίρεση τις προσφυγές λόγω παραβάσεως κράτους μέλους και ορισμένες ιδιαίτερες κατηγορίες προσφυγών ακυρώσεως, οι υποθέσεις αυτού του είδους δεν εμπίπτουν πλέον, στην πλειονότητά τους, στην αρμοδιότητα του Δικαστηρίου. Το 2012, οι αιτήσεις των δικαστηρίων των κρατών μελών για την έκδοση προδικαστικής αποφάσεως είναι εκείνες που αντιπροσωπεύουν, ποσοτικά, την πολυπληθέστερη κατηγορία υποθέσεων που υποβάλλονται στο Δικαστήριο². Ο νέος κανονισμός διαδικασίας αντικατοπτρίζει περισσότερο αυτή την πραγματικότητα, αφιερώνοντας ένα ιδιαίτερο τίτλο στις παραπομπές αυτές και καθιστώντας συγχρόνως τους κανόνες που περιέχει πληρέστερους και σαφέστερους, τόσο για τα εθνικά δικαστήρια όσο και για τους υπαγόμενους στη δικαιοδοσία τους.

Ένας δεύτερος κεντρικός σκοπός της αναμορφώσεως του κανονισμού έγκειται στη βούληση Δικαστηρίου να συνεχίσει τις προσπάθειες που καταβάλλει ήδη από πολλών ετών προκειμένου το όργανο, που αντιμετωπίζει συνεχώς μεγαλύτερο αριθμό υποθέσεων, να μπορεί να εκδικάζει τις υποθέσεις που του υποβάλλονται μέσα σε εύλογο χρόνο³. Ο νέος κανονισμός διαδικασίας εισάγει διάφορα μέτρα που θα **ευνοήσουν την ταχεία και αποτελεσματική εξέταση των υποθέσεων**. Μεταξύ των μέτρων αυτών, πρέπει να μνημονευθούν, ιδίως, η δυνατότητα του δικαιοδοτικού οργάνου να λάβει απόφαση για τον περιορισμό της εκτάσεως των υπομνημάτων ή γραπτών παρατηρήσεων που κατατίθενται ενώπιόν του ή οι ελαστικότερες προϋποθέσεις για την έκδοση από το Δικαστήριο αιτιολογημένης διατάξεως, ιδίως όταν δεν υπάρχει καμία εύλογη αμφιβολία ως προς την απάντηση που πρέπει να δοθεί σε προδικαστικό ερώτημα εθνικού δικαστηρίου.

Οι νέοι κανόνες περιλαμβάνουν, εξάλλου, διάφορες σημαντικές καινοτομίες όσον αφορά το προφορικό στάδιο της διαδικασίας. Συγκεκριμένα, το Δικαστήριο, όταν εκτιμά ότι έχει επαρκώς

¹ Ο κανονισμός διαδικασίας του Δικαστηρίου, που εγκρίθηκε στις 25 Σεπτεμβρίου 2012, δημοσιεύθηκε στην [Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης της 29ης Σεπτεμβρίου 2012](#). Σύμφωνα με το άρθρο του 210, ο κανονισμός αυτός τίθεται σε ισχύ την πρώτη ημέρα του δεύτερου μήνα που έπεται της δημοσίευσής του.

² Το 2011, επί των 688 νέων υποθέσεων, οι 423 αφορούσαν προδικαστικές παραπομπές. Οι προδικαστικές παραπομπές αντιπροσωπεύουν, συνεπώς, πλέον του 60% των υποθέσεων που φέρονται ενώπιον του Δικαστηρίου.

³ Πρέπει να επισημανθεί ότι, παρά τη συνεχή αύξηση του αριθμού των υποθέσεων, το Δικαστήριο έχει κατορθώσει να μειώσει σημαντικά τη μέση διάρκεια των δικών. Παρατηρείται, π.χ., ότι η μέση διάρκεια εκδικάσεως των προδικαστικών παραπομπών ανερχόταν σε 16,4 μήνες το 2011, ενώ το 2003 υπερέβαινε τους 25 μήνες.

διαφωτιστεί από την ανάγνωση των υπομνημάτων ή γραπτών παρατηρήσεων που κατέθεσαν οι διάδικοι, δεν θα είναι πλέον υποχρεωμένο να οργανώνει επ' ακροατηρίου συζήτηση, πράγμα που θα του επιτρέψει να αποφασίζει σε συντομότερο χρονικό διάστημα επί των υποθέσεων που του υποβάλλονται. Ο νέος κανονισμός διαδικασίας προβλέπει, άλλωστε, στην περίπτωση που διεξάγεται επ' ακροατηρίου συζήτηση, τη δυνατότητα του Δικαστηρίου να καλέσει τους διαδίκους να επικεντρώσουν τις αγορεύσεις τους σε ένα ή περισσότερα συγκεκριμένα ζητήματα ή την ευχέρεια του οργάνου να οργανώνει επ' ακροατηρίου συζητήσεις κοινές σε περισσότερες υποθέσεις του ίδιου είδους που αφορούν το ίδιο αντικείμενο. Εξάλλου, η έκθεση ακροατηρίου, αιτία δαπανών και καθυστερήσεων στην εκδίκαση των υποθέσεων, καταργείται.

Παράλληλα με τους προμνησθέντες σκοπούς, ο νέος κανονισμός διαδικασίας αποσκοπεί επιπλέον στη **αποσαφήνιση των υφιστάμενων κανόνων και πρακτικών**. Γίνεται, έτσι, σαφέστερη διάκριση μεταξύ των κανόνων που ισχύουν για όλα τα είδη υποθέσεων και των ιδιαίτερων κανόνων που ισχύουν για κάθε είδος (προδικαστικές παραπομπές, ευθείες προσφυγές και αιτήσεις αναιρέσεως), ενώ όλα τα άρθρα του νέου κανονισμού έχουν αριθμηθεί και φέρουν τίτλο, πράγμα που διευκολύνει τον εντοπισμό τους. Στον τομέα των προδικαστικών υποθέσεων, σημειώνεται, μεταξύ άλλων, ότι ο νέος κανονισμός διαδικασίας περιλαμβάνει πλέον διάταξη σχετικά με το ελάχιστο αναγκαίο περιεχόμενο της αιτήσεως προδικαστικής αποφάσεως καθώς και διάταξη περί ανωνυμίας, πράγμα που αναμένεται να βοηθήσει τα εθνικά δικαστήρια στη διατύπωση των αιτήσεων τους εξασφαλίζοντας παράλληλα μεγαλύτερο σεβασμό της ιδιωτικής ζωής των διαδίκων της κύριας δίκης. Στον τομέα των αιτήσεων αναιρέσεως, ο κανονισμός του 2012 αποσαφηνίζει το καθεστώς των ανταναιρέσεων, που ασκούνται προς απάντηση σε αίτηση αναιρέσεως. Στο εξής, οι ανταναιρέσεις θα ασκούνται πάντοτε με χωριστό δικόγραφο, πράγμα που αναμένεται να διευκολύνει την εξέτασή τους από το όργανο.

Τέλος, η αναμόρφωση αυτή του κανονισμού διαδικασίας επιχειρεί **απλούστευση των ισχυόντων κανόνων**, είτε καταργώντας ορισμένους απηρχαιωμένους ή μη εφαρμοζόμενους κανόνες, είτε αναθεωρώντας τον από πλευράς δικονομικών κανόνων τρόπο εξετάσεως ορισμένων υποθέσεων. Μπορούν να αναφερθούν, π.χ., η απλούστευση των κανόνων σχετικά με την παρέμβαση των κρατών μελών και των θεσμικών οργάνων της Ένωσης, ο καθορισμός, για ένα έτος, τμήματος επιφορτισμένου με τις υποθέσεις επανεξετάσεως, ή η ελάφρυνση των κανόνων εξετάσεως των αιτήσεων γνωμοδοτήσεως, οι οποίοι προβλέπουν πλέον τη συμμετοχή ενός μόνον γενικού εισαγγελέα (και όχι του συνόλου των γενικών εισαγγελέων του Δικαστηρίου).

Αναμφισβήτητα, κάθε ένα χωριστά, κανένα από τα προμνησθέντα μέτρα δεν επιτρέπει την αναστροφή της αυξητικής τάσεως του αριθμού των υποθέσεων, οι οποίες καθίστανται όλο και περιπλοκότερες, ή της διάρκειας της εκδικάσεώς τους. Το Δικαστήριο παραμένει, ωστόσο, πεπεισμένο ότι το σύνολο των μέτρων αυτών –που θεσπίζονται μερικές μόλις εβδομάδες μετά την έγκριση των τροποποιήσεων του πρωτοκόλλου περί του Οργανισμού του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης, για τη δημιουργία θέσης αντιπροέδρου και την αύξηση σε δεκαπέντε των μελών του τμήματος μείζονος συνθέσεως, και τα οποία εντάσσονται στο πλαίσιο της αποφάσεως του Δικαστηρίου να δημιουργήσει, από τον Οκτώβριο του 2012, ένα νέο πεντεμελές και ένα νέο τριμελές τμήμα– αποτελεί το ασφαλέστερο μέσο που θα του επιτρέψει να συνεχίσει να εκπληρώνει την αποστολή του, η οποία συνίσταται στη διασφάλιση, εντός ευλόγων προθεσμιών, της τηρήσεως του δικαίου κατά την ερμηνεία και την εφαρμογή των Συνθηκών.

Ανεπίσημο έγγραφο προοριζόμενο για τα μέσα μαζικής ενημερώσεως, το οποίο δεν δεσμεύει το Δικαστήριο.

Επικοινωνία: Estella Cigna-Αγγελίδη ☎ (+352) 4303 2582